

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Jonas Gustafsson

Miljö- och energidepartementet

Svar på Miljö- och energidepartementets remiss – förbud mot plastpartiklar i kosmetiska produkter som är avsedda att sköljas av.

Länsstyrelsen anser att Miljö- och energidepartementets lagförslag är en förbättring av Kemikalieinspektionens förslag från 2016. Samtidigt vill Länsstyrelsen lyfta fram att förslaget fortfarande är för begränsat.

Positivt

- Det är mycket positivt med ett förtydligande av att tandkräm omfattas av förbudet.
- Intentionen att förtydliga Kemikalieinspektionens mandat för att ge dispens från förbudet är positiv.
- Länsstyrelsen är positiv till en förändring av miljötillsynsförordningen som tillåter Kemikalieinspektionen och kommunerna att bedriva tillsyn utifrån det nya förbudet.

Negativt

- Förbudet riktar sig enbart till produkter som beskrivs som ”kosmetiska” samt är avsedda att avlägsnas eller spottas ut efter användning på hud, hår, slemhinnor eller tänder. Det finns en risk för kryphål i dessa definitioner och att oönskade produkter med mikroplaster inte omfattas av förbudet. Länsstyrelsen anser att förbudet för mikroplast bör omfatta alla produkter – oavsett om de kallas kosmetiska – som rengör, målar, vårdar eller behandlar någon del av kroppen (inklusive hår och naglar), då det är troligt att stora delar av dessa produkter hamnar i vatten eller på marken, genom avsköljning, slitage eller genom att fastna på textilier. På så sätt skulle det bli tydligt att produkter som t.ex. solskyddskrämer och hudkrämer omfattas av

2017-04-03

förbudet. Detta följer försiktighetsprincipens resonemang om att vidta åtgärder mot verksamheter som eventuellt innebär hot mot miljön eller människors, djurs och växters hälsa, även om det finns vetenskaplig osäkerhet om vilka risker verksamheterna medför.

- Om det är förenligt med EU-rätten, anser Länsstyrelsen att även alla produkter som klassas som tvätt- och rengöringsprodukter ska omfattas av förbudet. Om det ej är förenligt med EU-rätten anser Länsstyrelsen att Sverige ska driva på för att ett sådant förbud ska bli juridiskt genomförbart och genomdrivas inom hela EU. Detta följer försiktighetsprincipens resonemang om att vidta åtgärder mot verksamheter som eventuellt innebär hot mot miljön eller människors, djurs och växters hälsa, även om det finns vetenskaplig osäkerhet om vilka risker verksamheterna medför.
- Riktlinjerna för att ge dispens för substitut till mikroplasten måste förtydligas. Det är osäkert hur man definierar och var man drar en gräns för att *"en plastpartikel som består av naturligt förekommande polymerer inte utgör någon risk för skada på miljön"*. I detta läge är det omöjligt att ta ställning till var gränsen går mellan partiklar som utgör eller inte utgör risk för skada på miljön. Det är därför svårt ta ställning till förslaget om att Kemikalieinspektionen bör ges ett bemyndigande att besluta om dispens från förbudet. Först när sådana definitioner och gränsvärden för vad som är en miljövänlig produkt har redogjorts, bör frågan om ett bemyndigande för att ge dispenser aktualiseras.

Detta ärende har avgjorts av länsöverdirektör Suzanne Jacobsson, beslutande och vattenhandläggare Jonas Gustafsson, föredragande. Inför den slutliga handläggningen har även miljödirektör Annelie Johansson, enhetschef för miljöstrategiska enheten Jeanette Schlaucher, enhetschef för miljötillsynsenheten Gerd Lundquist och enhetschef för miljöprovningseenheten Dave Borg medverkat utan att delta i avgörandet.

Detta yttrande har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Suzanne Jacobsson
Länsöverdirektör

Jonas Gustafsson
Vattenhandläggare